

**Commentariorvm, Ac Dispvationvm, In Tertiam Partem
Divi Thomae. Tomi Qvinque**

Mysteria Vitæ Christi, Et Utrivsqve Adventvs Eivs Accurata Disputatione Ita
complectens, vt & Scholasticæ doctrinæ studiosis, & Diuini verbi
Concionatoribus vsui esse poßit

Suárez, Francisco

Moguntiaë, M.DC.XVI.

1 V. Christus vere, ac naturaliter mortuus fuerit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94022](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94022)

COMMENTARIUS.

DVo docet in hoc art. D. Thom. Primum est, Christum per mortem in facto esse nihil meruisse nobis: sed solum per mortem in fieri. Quod est dicere, Christum meruisse nobis toto tempore, quo patiebatur: in instanti vero mortis iam non meruisse. Quod est verissimum, quia tunc iam non erat homo nec viator, ut latius est a nobis disputatum in superiori to. disput. 39. sect. 3. Alterum est, mortem Christi in facto esse per modum efficientie operatam esse nostram salutem. Quod necessario est intelligendum de carne ipsa, seu humanitate, quod scilicet ratione mortis fuerit veluti proportionatum, & accommodatum instrumentum ad aliquos effectus nostrae salutis, ut etiam hic Caiet. & Medina explicarunt, & latius diximus priori tomo, disput. 21. sect. 7.

DISPUTATIO XXXVIII.

in tres sectiones distributa.

De morte Christi quoad substantiam, & causas eius.

Postquam disputatum est de passione Christi, consequens est, ut de illius morte disseramus. De qua tria disputanda occurrunt: primum de morte ipsa secundum se, quod in hac disputatione breuiter expediemus, quia circa D. Thom. literam omnia fere tacta sunt. Secundo, de prodigiis quae in ea morte acciderunt, de quo dicemus disputatione sequenti. Ac denique de tempore quo illa mors accidit, haec enim sola circumstantia explicanda superest. Cetera enim ipsa passione expolita sunt.

SECTIO I.

Verum Christus vere, ac naturaliter mortuus fuerit.

Non defuerunt haeretici qui negarent, Christum vere mortuum esse: Ita enim censuerunt Caiani: ut hic D. Thom. refert ex Damasc. lib. 3. de fide cap. 28. & Isido. 8. Etymolog. cap. 5. Et idem necesse est fuisse haeticos omnes, qui in Christo veritatem humanae naturae, aut corporis humani aut corporis passibilis negarunt: quorum errores fuisse relati atque refutati sunt in 1. tom. quaest. 4. & 5. & 14. Hi haeretici nullum omnino habent fundamentum nisi fortasse, quod indecens, & indecorum illis visum est Deum mori: vel certe, quod putarunt Christi corpus ex vi unionis factum esse impassibile. Quod videtur etiam sensisse Ambr. lib. 10. in Lucam, quatenus sentit, necessarium fuisse diuinitatem recedere a corpore, ut mori posset.

D. Thom.
Damasc.
Isidor.Christum vere
mortuus.

At vero fidei veritas imo & articulus fidei est, Christum vere fuisse mortuum. In qua veritate probanda non oportet prolixius immorari, quia verba Euangelistarum sunt expressa, & in omnibus symbolis eam aperte profiteamur. Ac denique haec est vnica fides, & spes Christianorum, qui per mortem Christi credunt se esse redemptos a morte peccati, & ab aeterna morte animae, & corporis. Rationes vero sunt theologiae quidem, quia ad manifestationem diuinæ sapientiae, & virtutis, & ad delendum delicta nostra, id fuit conuenientissimum, iuxta illud. *Mortuus est propter delicta nostra*, ad Rom. 4. Physica vero, quia reuera habuit corpus passibile, & mortale, & tot doloribus, ac passionibus affectum est, ut ad interimendum hominem fuerint sufficientissimi.

Sed hinc nascitur dubium, an illa mors fuerit naturalis, potest autem dici naturalis, vel ut distingui-

tur à miraculosa, vel ut distinguitur à violenta, vel ut distinguitur à libera, & de singulis breuiter dicemus.

Dico ergo secundo, mors Christi in se non fuit miraculosa: sed naturalis. Explico. Nam ut mors in Christo locum haberet, quoddam miraculum supponi necesse fuit, nimirum ut quamuis anima esset gloriosa, corpus permetteretur esse passibile, & hoc sensu omnis passio, & dolor, & mors Christi potest dici miraculosa, tanquam ex miraculo proueniens. At vero supposito hoc miraculo dicimus Christi mortem fuisse naturalem, id est, ex vi actionis naturalium causarum necessario, ac naturali ordine subsecutam. Quo in sensu est certa conclusio, quam docent Theologi in 3. distinct. 36. qui etiam addunt, futurum potius fuisse magnum miraculum, si ex talibus tormentis in tali corpore mors non fuisset subsecuta. Ratione declaratur, quia naturale est homini, ut ad conseruandam vitam talem corporis dispositionem, ac compositionem requiratur, ita ut si illa dissoluatur, vel remittatur usque ad certum gradum vel terminum, sub illo conseruari nequeat: sed corpus Christi Domini magnam per passionem passum est alterationem, & dissolutionem quādam debita compositionis quatenus sanguinem suum effudit, & cum eo alios humores. Ex quo necesse etiam fuit, ut magna vis vitalium, & animalium spirituum efflueret, ergo, cum hac alteratio, & dissolutio multis horis durauerit, necessarium fuit peruenire ad eum statum, in quo vita naturaliter conseruari non posset, atque adeo & mortē naturaliter ingruere.

Mors Christi
naturalis.

Dices. Potuit anima Christi à corpore recedere, antequam ad eum terminum, extremumque discrimen pertineret, & tunc mors miraculosa esset: ita vero factum esse colligi potest ex illis verbis. *Ego pono animam meam, & nemo tollit eam à me.* Ioan. 12. Vnde D. Thom. q. 47. art. 1. ad 2. dicit mirabile fuisse in Christi morte, quod mortuus sit citius, quam alij, qui simili passione afficiebantur. Pilatus quoque miratus fuit, quod iam obijisset Marc. 15. & addit D. Th. Sicut enim eius voluntate natura corporalis conseruata est in suo rigore usque ad extremum, sic etiam quando voluit subito cessare nocumento, sic etiam Cyprianus libro de idololorum vanitate de Christo dicit, *Crucifixus praesto carnificis officio spiritum sponte dimisit*. Et Origenes libro 2. contra Celsum significat, animam Christi sponte recessisse à corpore, quando adhuc naturaliter posset viuere. Et confirmari hoc potest ex modo mortis Christi: refert enim Ioannes, Christum prius vocem magna clamasse, finitisque illis verbis. *Pater in manus tuas commendo spiritum meum*, statim efflasse animam. Sed si esset in naturali dispositione morti proxima, non potuisset tam potenter clamorem effundere. Ergo signum est, emisisse spiritum, etiam tunc cum robur corporis, & firmitatem haberet, atque adeo prius, quam naturalis necessitas postulare. Vnde etiam Centurio videns quod sic clamans expirasset, exclamauit, *vere filius Dei erat iste*. Quod non aliunde intulit, nisi quia conspexit eum arbitrio suo emisisse spiritum statim, ac tam valide clamauit. Vnde Hieron. ibi Matth. 26. *Diuina potestatis inquit fuisse iudicium spiritum sic emittere*, & Marc. 15. Nos (inquit) cum in a voce vel sine voce morimur, qui de terra sumus, ille vero cum exaltata voce expirauit, qui de caelo descendit. Et Chrysostomus 89. in Matth. *Ea propter (inquit) vocem magna clamauit, ut ostenderet sua totum id fieri potestate*. Quod alijs verbis docuit Athanasius, q. 77. ad Antiochum dicens. *Christum clamasse, ut suam declararet potentiam*, & q. 76. hoc ipsum indicat, tradans quaestionem, cur Christus prius inclinauerit caput, & postea spiritum emisit, cum alij homines prius mori soleant, & postea caput inclinare. *Quia omnibus (inquit) impletis, quae pati debuerat, sola mors restabat adhuc, atque hac quidem sibi metuens appropinquante non audebat, ideo Christus inclinato capite vocauit ipsam*.

Obiectio.

Ioan. 12.

D. Thom.

Marc. 15.

Cyprianus.

Et in eodem sensu videtur dicere Euseb. lib. 4. de A
Demoni. c. 12. cum alius vocem misisset solutus à corpore
ahist, neuiquam exspectans dum mors ad ipsum accederet,
sed illam cunctantem, ac veluti cessantem ac fugitantem,
ipse à tergo insequitur. Et hanc sententiam tenet
Gab. lect. 82. in can. lit. D. ubi addit congruentiam,
scilicet Christum antevertisse tempus naturalis mor-
tis, vt euidentiùs constaret sua sponte, & volunta-
te mori.

Christus ex
vulnere
mortuus.

1. Reg. 31.

2. Reg. 11.

Nihilominus hic modus dicendi non est verifi-
milis, sed omnino dicendum videtur animam Chri-
sti non prius deseruisse corpus suum, quam in illo
fuerit sufficiens causa mortis, id est, talis dispositio
cum qua non posset anima naturaliter corpus illud
informare. Probatur primo, quia alioqui Christus
non esset occisus à Iudeis, & Gentibus. Quia reuera
non fuisset mortuus ex vi vulnere ab eis inflicto-
rū neq; satis est, quod Gabriel ait, occidisse eū, quia
voluntarie infixerunt vulnera, ex quibus mors ef-
ficeretur, nisi Christus præuenisset. Nam licet hoc
satis fuerit ad committendam culpam internā ho-
micidij; non tamen vt vere dicerentur exterius
occidisse, quia de facto non est mors ex eorum acti-
one secuta, sicut quando Saul iacebat in terra letha-
libus sauciatus vulneribus, ex quibus fortasse inter-
iret, vtque citius moreretur, postulauit ab Amale-
cite, vt ipsum interficeret, certe in eo casu Saul non
dicitur vere interfecit ab ijs militibus, qui prius e-
um vulnerarant: Sed ab illo, qui eum ultimo percus-
sit, quem propterea David postea capite plecti
iussit: eo quod ausus esset interficere Christum Do-
mini. Sic ergo in presenti dici non posset vere, ac
proprie, occisus à militibus Christus. Vnde fieret
vltius, Christum seipsum interfecisse, quia illa
mors eo instanti, quo facta est, aliquam causam ef-
ficientem habuit: sed non naturalem extrinsecam,
vt prædicta opinio asserit, ergo. Tandem nulla est
ratio, vel cōiectura, quæ cogat ad illum mortis mo-
dum asserendum, nec videtur rationi consentaneū,
vt prius anima Christi deseruerit corpus suum, quā
sit deserta ab ipso (vt sic dicam) id est quam corporis
debilitas, ac necessitas naturalis id postulare.

Quin potius existimant aliqui, non statim mortu-
um esse Christum, ac corpus habuit ita debilitatum,
ac dispositum, vt naturaliter non posset ab anima
informari, sed miraculose aliquo tempore vitam cō-
seruasse. Quod videtur significare D. Thom. quodl.
1. art. 3. & cōiectura esse potest. Quia vix credibile
est corpus temperatissimum post tam crudelem fla-
gellationem, atrociasq; tormenta tam multa, & tam
copiosam sanguinis effusionem, potuisse naturaliter
tanto tempore morti resistere. Et confirmari hoc
potest ex sudore sanguineo Christi, & tristitia vehe-
menti, quā tunc passus est, quæ tanta fuisse vide-
tur, vt ad hominem extinguendum sufficeret: præ-
sertim cum vsque ad mortem durauerit iuxta illud.
Tristis est anima mea vsque ad mortem: hoc enim etiam
exponi potest (vt Caiet. ibi indicauit) de intensio-
ne tristitiæ, quæ tanta fuit, vt ad mortem vsq; per-
duceret, nisi ei diuina virtus obstitisset. Nec verò
ex hoc modo dicendi sequitur fuisse mortem Chri-
sti miraculosam, sed potius dilationem mortis. Et
iuxta hunc etiam dicendi modum recte intelligun-
tur omnia, quæ ex Scriptura, & Patribus adducta
sunt. Sic enim Christus, quando voluit, emisit spi-
ritum, & non quando leges naturæ ad id cōgebant,
quod diuinæ potestatis est.

Matth. 26.
Caietan.

Sed (licet hoc probabile sit) non tamen videtur
necessarium. Nunquam enim Christi anima præ-
ternaturali modo corpus suum informauit: sed
semper habuit in corpore connaturales, ac suffi-
cientes dispositiones, saltem quæ ad conseruationem
necessariæ sunt. Cur enim fingemus miraculum
non necessarium, quod nec in Scriptura, nec in ra-
tione fundari potest, nec ad explicandam acerbita-

tem passionis, & mortis Christi quicquam refert?
Quo circa, si fortasse nocumenta illata Christo in
passione de se fuerunt efficacia, vt breuiori tempore
mortem afferrent, & illis diuina virtute restitit
Christi corpus, seu anima, ne tam cito deficeret, nō
id factum est conseruando animam in corpore sine
sufficienti dispositione, sed efficiendo potius, ne
corporis dispositiones tanta celeritate deficerent, id
est retinendo sanguinem, & spiritus, ne breuiori
tempore eis corpus destitueretur, caloremq; & alias
corporis qualitates similiter conseruando, ne pro-
portio, ac temperamētū omnino necessariū solueret-
tur. Etenim si quod genus miraculi intercessit istud
videtur facilius, magisq; proportionatum, quam
quod & hoc incertum, neque admodum necessari-
um videatur. Nam (quod ad tristitiam interiorem
attinet) non credo Christum in suo appetitu talem,
ac tantam permisisse, quæ ipsum posset naturaliter
interimere. Quo enim fundamento hoc affirmari
potest? Nam potius videtur aliquid inordinatio-
nis, vel indecentiæ habere: non enim potest tristi-
tia interimere, nisi intercedente magna commotio-
ne humorum, & corporis alteratione. Deinde ratio
postulat, vt in huiusmodi affectibus admittendis
præsertim quando ex sola interna consideratione
excitatur, moderatio aliqua adhibeatur. Quod vero
attinet ad extrinsecam nocumenta, & vulnera non
satis constat talia fuisse, vt non potuerit humanum
corpus dimidia diei parte illa sustinere.

Vnum ergo solum miraculum certum est in ea
morte intercessisse, scilicet, quod potuerit voce
magna clamare, cum esset iam morti proximus. Nō
enim fieri poterat, vt haberet naturalem virtutem
ac robur ad eum clamorem emittendū corpus pe-
ne exangue, ac vitalibus spiritibus, & consequenter
viribus fere exhaustum. Et in hoc miraculo osten-
dit Christus (vt prædicti Patres aiunt) potentiam
suam: sicut enim potuit resistere, & superare debi-
litate corporis ad sic clamandum, ita potuisset
morti resistere si vellent, & ideo ait D. Th. dicto quolib.
declarasse Christum illo facto, se esse dominum vi-
tæ & mortis. Et non necessitate absoluta, sed sponte
mortem suscipere, cui facile resistere posset, si vel-
let. Et ita etiam facile intelliguntur omnes scriptu-
ræ, & sententiæ Patrum adductæ. Hinc vero non
fit, mortem Christi in se, & proprie fuisse miraculo-
sam: sed habuisse miraculum adiunctum, quod
paulo ante præcessit.

Clamor
Christi in
cruce iam
moriturum
raculosus.

D. Thom.

Dices: Miraculum fuit, corpus, quod robur ha-
buit ad talem vocem emittendam, statim mori. Re-
spōdeo, si robur illud fundamentum esset in intrin-
seca corporis dispositione, bona esset consequutio:
tamen quia non inde ortum est, sed ex virtute ope-
ratrice, miraculum, ideo nullum nouum miraculū
fuit, quod corpus diuinitus eleuatum ad illam vo-
cem emittendam, statim naturæ suæ relictum, mor-
tem naturaliter oppeteret. Centurioni autem mi-
raculosa fuit illa aerum successio, & coniunctio, quia
reuera simpliciter loquendo miraculosa erat, quā-
uis ipse fortasse nō perciperet, in quo esset ratio mi-
raculi constituta. Pilatus autem [vt ego existimo]
non tam mirabatur de velocitate mortis Christi,
E quod existimaret tormenta non fuisse sufficientia
ad illum interficiendum, quam quod aliquid diui-
num seu plusquam humanum de Christo suspica-
tus fuerat, & ideo vel speraret, vel formidaret illum
non tam cito, aut certe neque omnino moriturum
fuisse.

Obiectio.
Responsio.

Dico tertio, Mors Christi violenta fuit, & non na-
turalis. Probatur, quia licet naturale fuerit mori po-
tuit tali corporis dispositione: tamen ea dispositio
ex causa extrinseca, ac violenta orta est. Oportet au-
tem meminisse violentum non esse idem, quod
coactum [hoc enim opponitur appetitui elicito:
illud vero naturali] vis autem illata Christo, & si
non

Mors Christi
violenta sed
non coacta.

non fuerit proprie coactio, quia ipse voluntate absoluta non resistit, si enim resistere voluisset, nulla humana vis contra eum valuisset. Fuit autem violenta, quia fuit contra naturalem inclinationem. Et specialiter in hominibus violenta mors dicitur, quæ fit præter intrinsecam hominis dispositionem, & actionem ac reactionem, ex qua naturalis mors solet oriri, & fit per applicationem extrinsecæ causæ corruptentis.

Mors Christi
omnino libera,
ac voluntaria.
Obiectio.

D. Thom.

Dico. 4. Mors Christi non fuit naturalis, id est, necessaria, sed potius libera, ac voluntaria, quatenus supernaturali virtute illam impedire potuit, & noluit, vt in q. 47. artic. 1. satis explicatum reliquimus. Dices ergo male egit Christi anima recedendo à suo corpore voluntate sua, cum posset in illo permanere. Respondet D. Thomas in dicto quodl. Si anima in sua potestate haberet recedere à corpore, quando vellet, & iterum aduenire, non maioris esset culpe, si corpus desereret, quam quod habitator suam deserat domum. Quia ergo Christi anima hanc potestatem habuit, ideo nulla culpa illi fuit sic recedere. Iuxta quam responsionem, etiam si illa anima recederet à corpore optime disposito, nulla esset culpa: imo neque se occidere, esset Christo culpæ tribuendum. Quod quidem in sensu composito verum est. Nam si Christus id fecisset, nulla esset culpa: tamen secundum se, seclusisq. miraculis obiectum illud sese occidendi malum est. Facilius ergo dicitur (quod in dicto etiam art. q. 47. indicauit D. Thomas) animam Christi non debuisse miraculo vti, vel ad resistendum causis extrinsecis, ne corpori nocerent, vel ad informandum corpus carens dispositione ad huiusmodi informationem necessaria. Nulla enim vel naturalis, vel diuina lex obligabat ad huiusmodi miraculum efficiendum: sed potius lex charitatis & obedientiæ postulabant, vt propter consummandam hominis redemptionem mortis legibus se subiceret.

SECTIO II.

Quenam substantialis vnio in Christi morte dissoluta sit.

Separatio animæ à corpore in morte Christi facta.

Psal. 15.
Gen. 1.
Eccles. 12.

In morte Christi humanitas esse desit.

Durand.

Obiectio.

Responsio.

Primum omnium constat in morte Christi factam esse separationem animæ à corpore. In hac enim separatione essentialiter mors hominis consistit, & hanc separationem significauerunt Euangelistæ illis verbis: *Expirauit, seu, Tradidit, vel emisit spiritum.* Animam enim spiritum appellant, vt sancti omnes interpretantur, exponentes illa verba, & Athanas. lib. de Incarnat. Epiph. hæresi. 42. in confutatione. 73. Marcionis. Et rationem Caiet. addit, quia animus, dum viuificat corpus, habet rationem animæ, quia tunc proprie animatur: cum vero incipit esse à corpore separatus veluti induit rationem spiritus. Quæ ratio (si etymologiam vocis spectemus) non est cōtemnenda, (si autem vsum), & anima quoque separata, nomen, anima, retinet, iuxta illud, *Non derelinques animam meam in inferno.* Pl. 15. & anima cōiuncta vocatur spiritus, iuxta illud, *Et inspirauit in eo spiritum aculum vitæ.* Gen. 1. Eccles. 12. *Spiritus rediit ad Deum, qui dedit illum,* vbi simul anima separata & cōiuncta spiritus appellatur.

Hinc sequitur primo in morte Christi desisse esse humanitatem eius. Quia de essentia humanitatis est vnio corporis, & animæ. Vnde etiam fit deperditam tunc esse vnionem humanitatis ad Verbum, non per propriam, seu puram, ac præcisam separationem extremorum, sed per destructionem alterius extremi, vt notauit Durand. in 3. d. 21. q. 1. Nam durandum rerum vnio vtriusque existentiam necessario supponit, vnde ablata humanitate non potuit manere vnio humanitatis ad Verbum. Dices, verum est non mansisse illam vnionem in humanitate, mansisse tamen in anima, & corpore: atque ita, licet non manserit vnio humanitatis, id est, afficiens, & vnions humanitatem: mansit tamen vnio quæ erat humanitatis, vnions Verbo animam, & corpus, Responsio.

A detur hoc quidem recte dici, (si vnio humanitatis ad Verbum nihil addit partialibus vnionibus animæ, & corporis) tamen si verum est, totalem vnionem humanitatis partialibus illis vnionibus quicquam addere, sicut totalitas humanitatis addit aliquid præter animam, & corpus, saltem modum distinctum, necesse est dicere, destructa humanitate, destrui etiam eius vnionem, vt totalem: & formaliter, ac integre non manere, etsi maneant partiales vniones, ex quibus in re ipsa constabat, sicut etiam non manet humanitas, etiam si maneant partes, ex quibus constabat.

Secundo ex dicto principio infertur, Verbum in triduo ab instanti mortis non fuisse hominē. Quia homo humanitate constituitur: destructa ergo humanitate desit esse homo. Dices homo anima constituitur: sed Verbum habuit animam, ergo mansit homo. Item, homo constat corpore, & animo, sed tunc Verbum etiā his constabat, ergo. His rationibus videntur mori Hugo Victor. lib. 2. de Sacram. q. 1. c. 11. & Mag. in 3. d. 22. vt dicerent, non obstante morte Christi, Verbum permanisse hominem. Sed (vt D. Th. supra, & Bonau. & reliqui Theologi in prædicta. d. notant) grauer lapsum fuit in re Theologica ex falso philosophico principio. Respondetur ergo hominem constitui animam vt forma informantem corpus: in morte vero Christi permanisse animam in Verbo vt partialem naturā hypostatice terminatam: non vero vt forma informantem. Ac similiter homo constat corpore, & animo, vt partibus essentialibus vniam naturam actu cōponentibus: in Verbo autē manserunt anima, & corpus post Christi mortem, non vt partes actu cōponentes vnā naturā, sed solum vt subsistentes eadē Verbi substantiæ, & ideo certum est Verbum in triduo non fuisse hominem.

Dico secundo in Christi morte non fuisse separata à diuinitate corpus, & animam: itaq. non propriis, sed diuina verbi substantiæ substantiæ. Conclusio est communis Theologorum cum D. Th. hic & Mag. 3. d. 21. & est certa ex communi traditione, & cōsensu Ecclesiæ. Primum enim colligitur ex symbolo Apostolorum, in quo sic habetur. *Et in Iesum Christum filium eius vnicum Dominum nostrum, qui conceptus est sti morte de spiritu sancto, natus ex Maria virgine, passus sub Pontio Pilato, crucifixus, mortuus, & sepultus, descendit ad inferos. Quæ omnia dicuntur de filio Dei solum per cōmunicationem idiomatum propter hypostaticam vnionem.* Sicut ergo ex his verbis necessario infertur, quando Christus pendit in cruce, Verbum fuisse naturā humanā hypostatice vnitum: ita etiam concluditur, cum corpus eius iacuit in sepulcro, vel anima descendit ad inferos, Verbum fuisse illis hypostatice vnitū. Et hoc modo afferri possent hoc loco omnia testimonia patrum asserentium, Christū vel Deum sepultum esse, vel ad inferos descendisse quæ postea suis locis referemus. Cōfirmari hoc potest ex alia locutione fidei, scilicet, Deum mortuum esse seu mortem pro nobis accepisse, vt expresse loquitur Conc. Tolet. 11. in confessione fidei. Nam sicut si in instanti conceptionis Christi Verbum non fuisset vnitum corpori, non potuisset vere dici Deus conceptus ex Virgine, ita si non esset vnitum corpori mortuo in instanti mortis, non potuisset vere dici Deus mortuus, seu assumpsisse mortem. Sicut etiam, si Verbum dimitteret humanitatem, licet in eodem instati peccaret, iam Deus non peccaret. Vnde dici posse, participium mortuus ampliare ad id, quod est, vel fuit: tamē reuera assumpsisse mortē, non recte ita explicatur, sed requirit vnionē cum corpore mortuo, præsertim cum etiā sit concedendū, Deum surrexisse à mortuis. Nam, teste Paul. ad Col. 1. filius Dei hac ratione est *primogenitus mortuorum*: De quo idem Paul. Act. 13. interpretatur illud Psal. 2. *Filius meus es tu, ego hodie genui te.* Nō autē resurgit nisi quod mortuū iacet, ergo necesse est ad veritatem harum locutionum.

Verbi in triduo desit esse.
Obiectio.
Hugo Vict.
Magist.
Responsio.

D. Thom.
Bonauent.

Corpus, & anima in Christo vnita sunt.
Symb. Apost.

Conc. Tolet.

Col. 1.

Psal. 2.